

İÇİNDEKİLER

ÇİZELGELER DİZİNİ	ii
ŞEKİLLER DİZİNİ	iii
ÖZET	iv
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	
MAKARNA BİSKÜVİ VE UN SANAYİNİN TÜRKİYE'DEKİ GENEL DURUMU	3
1.1. ÜRETİM	3
1.2. DIŞ TİCARET	4
İKİNCİ BÖLÜM	
TÜRKİYE'NİN MAKARNA BİSKÜVİ VE BUĞDAY UNU SANAYİNDEKİ ULUSLARARASI REKABET GÜCÜ: İSTATİSTİKSEL ANALİZLER	18
2.1. KARŞILAŞTIRMALI İHRACAT PERFORMANS İNDEKSİ	18
2.2. TEMEL BİLEŞENLER ANALİZİ YAKLAŞIMI	19
2.2.1. Araştırmanın Kapsamı	20
2.2.3. Değişkenlerin Seçimi	20
2.2.4 Temel Bileşenler Analizi Yöntemiyle Rekabet İndekslerinin Hesaplanması	21
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
MAKARNA, BUĞDAY UNU VE BİSKÜVİ İHRACAT FONKSİYONLARI VE BUĞDAY DESTEKLEME POLİTİKASININ REKABET GÜCÜNE ETKİSİ: EKONOMETRİK ANALİZLER	26
3.1. TÜRKİYE'NİN MAKARNA, BİSKÜVİ VE BUĞDAY UNU SANAYİLERİNE İLİŞKİN İHRACAT FONKSİYONLARI: ENGLE-GRANGER ORTAK BÜTÜNLEŞME ANALİZİ	26
3.2. BUĞDAY FİYAT DESTEĞİ POLİTİKASININ MAKARNA, BİSKÜVİ VE BUĞDAY UNU İHRACATINA ETKİLERİ	30
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
UN-MAKARNA-BİSKÜVİ SANAYİNDE FAALİYET GÖSTEREN FİRMALARA İLİŞKİN ANKET ÇALIŞMASI	33
4.1. KAPSAM VE YÖNTEM	33
4.2. UN SANAYİ	34
4.2.1. Üretim ve Hammadde Temini	34
4.2.2. İhracat, Pazarlama ve Finansman	40
4.3. MAKARNA SANAYİ	45
4.3.1. Üretim ve Hammadde Temini	45
4.3.2. İhracat, Pazarlama ve Finansman	52
4.3. BİSKÜVİ SANAYİ	57
4.3.1. Üretim ve Hammadde Temini	57
4.3.2. İhracat, Pazarlama ve Finansman	59
SONUÇ	65
KAYNAKLAR	69
EKLER	71

ÇİZELGELER DİZİNİ

Tablo.1.1. Makarna Bisküvi ve Buğday Unu Üçer Aylık Üretimleri (Ton)	3
Tablo.1.2. Aylar İtibariyle Türkiye'nin Makarna İhracatı (1993-98)	5
Tablo.1.3. Aylar İtibariyle Türkiye'nin Bisküvi İhracatı (1993-98)	5
Tablo.1.4. Aylar İtibariyle Türkiye'nin Buğday Unu İhracatı (1993-98)	6
Tablo.1.5. Önemli Ülkeler İtibariyle Türkiye'nin Makarna İhracatı	8
Tablo.1.6. Önemli Ülkeler İtibariyle Türkiye'nin Bisküvi İhracatı	9
Tablo.1.7. Önemli Ülkeler İtibariyle Türkiye'nin Buğday Unu İhracatı	10
Tablo.1.8. Makarna İhracatında Önemli Ülkeler	12
Tablo.1.9. Bisküvi İhracatında Önemli Ülkeler	13
Tablo.1.10. Buğday Unu İhracatında Önemli Ülkeler	14

Tablo.1.11. Dünya Makarna İthalatında Önemli Ülkeler	15
Tablo.1.12. Dünya Bisküvi İthalatında Önemli Ülkeler	16
Tablo.1.13. Dünya Buğday Unu İthalatında Önemli Ülkeler	17
Tablo.2.1. CEP İndeksi Sonuçları	19
Tablo.2.2. Araştırma Kapsamına Alınan Ülkeler	20
Tablo.2.3. Bartlett Küresellik Testi Sonuçları	21
Tablo.2.4. Korelasyon Matrisi Özdeğerleri ve Açıkladıkları Değişkenlik Oranları:	22
Tablo.2.5. Faktör Yapısı Matrisi	23
Tablo.2.6. Ülkelerin Rekabet Gücü İndeksine Göre Sıralanışı	24
Tablo.3.1. Genişletilmiş Birim Kök Testi Sonuçları	28
Tablo.3.2. Çift Logaritmik Regresyon Denklemlerinin Tahmin Sonuçları	29
Tablo.3.3. Hata Terimlerine İlişkin ADF Testi Sonuçları	29
Tablo.3.4. Hata Düzeltme Modeli Tahmin Sonuçları	30
Tablo.3.5. Ekonometrik Model Tahmin Sonuçları	32
Tablo.4.1: Anket Çalışması Kapsam ve Yöntemi	34
Tablo.4.2: Un Sanayi Kapasite Kullanım Oranına İlişkin İstatistikler	34
Tablo.4.3: Kapasite Kullanım Oranı ve Toplam Çalışan Arasındaki İlişki	35
Tablo.4.4: Un Sanayinde Yaşanan Eksik Üretim Kapasitesinin Nedenleri	35
Tablo.4.5: Un Sanayinde Yaşanan Hammadde Teminindeki Sorunlar	36
Tablo.4.6 :Un Sanayinin Hammaddesi Olan Buğdayın Temininde Yaşanan Güçlüklerin Aşılmasında Hangi Politika Türkiye Gerçeklerine Daha Uygundur?	36
Tablo.4.7: Un Sanayi Tarafından Önerilen Buğday Destekleme Politikası	36
Tablo.4.8 : Önerilen Buğday Destekleme Politikası ve Firma Ölçeği Arasındaki İlişki	37
Tablo.4.9 : Un Sanayi İçin Buğdayı Temin Etme Kanalı	37
Tablo.4.10 : Un Sanayi İhracat Performansını Etkileyen Unsurlar	41
Tablo.4.11: Un Sanayi Geleceğini Hangi Pazarda Aramalıdır?	42
Tablo.4.12 : Un Sanayinin Pazarlama Güçlükleri	43
Tablo.4.13: Un Sanayinin Finansman Sorunları	44
Tablo.4.14: Makarna Sanayi Kapasite Kullanım Oranına İlişkin İstatistikler	46
Tablo.4.15: Makarna Sanayi İçin Eksik Üretim Kapasitesinin Nedenleri	46
Tablo.4.16: Makarna Sanayi İçin İhracat Performansını Etkileyen Unsurlar	53
Tablo.4.17: Makarna Sanayi Firmalarının Teşvik Önceliği Sıralaması	54
Tablo.4.18: Makarna Sanayi Geleceğini Hangi Pazarda Aramalıdır?	55
Tablo.4.19: Makarna Sanayinin Pazarlama Güçlükleri	56
Tablo.4.20: Makarna Sanayinin Finansman Sorunları	56
Tablo.4.21: Bisküvi Sanayi Kapasite Kullanım Oranına İlişkin İstatistikler	58
Tablo.4.22: Bisküvi Sanayinde Yaşanan Eksik Üretim Kapasitesinin Nedenleri	58
Tablo.4.23: Bisküvi Sanayinde Yaşanan Hammadde Teminindeki Sorunlar	59
Tablo.4.24: Bisküvi Sanayi Tarafından Unu (Buğdayı) İthalat Yolu İle Temin Etme Nedenleri	59
Tablo.4.25 : Bisküvi Sanayi İhracat Performansını Etkileyen Unsurlar	60
Tablo.4.26: Bisküvi Sanayi Firmalarının Teşvik Önceliği Sıralaması	61
Tablo.4.27: Bisküvi Sanayi Geleceğini Hangi Pazarda Aramalıdır?	62
Tablo.4.28: Bisküvi Sanayinin Pazarlama Güçlükleri	62
Tablo.4.29: Bisküvi Sanayinin Finansman Sorunları	63

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil.3.1. Makarna İhracat Birim Değerleri	26
Şekil.3.2. Bisküvi İhracat Birim Değerleri	27
Şekil.3.3. Buğday Unu İhracat Birim Değerleri	27
Şekil.3.4. Aylık Yurtiçi ve Dünya Buğday Fiyatı (\$/Kg)	31
Şekil.3.5. Türkiye'nin Aylık Makarna, Bisküvi ve Buğday Unu İhracatı	31
Şekil.4.1: Un Sanayi Tarafından Buğdayı İthalat Yoluyla Temin Etme Nedeni	38
Şekil.4.2: Un Sanayicileri Tarafından Önerilen Buğday Gümrük Vergisi Oranı	39
Şekil.4.3: Un Sanayinin Sözleşmeli Çiftçilik Uygulaması Hakkındaki Görüşleri	40
Şekil.4.4: Un Sanayicilerinin Pazar Araştırmasında Tercih Ettikleri Kurumlar	42
Şekil.4.5: Un Sanayince Önerilen Türkiye'nin İhracatını Genişletme Pazarları	43
Şekil.4.6: Araştırmada Yer Alan Un Fabrikalarının Sahip Olduğu Standart Belgesi	45
Şekil.4.7: Makarna Sanayi İçin Hammadde Temininde Yaşanan En Önemli Sorunlar	47
Şekil.4.8: Yüksek Kaliteli Makarnalık Buğday Çeşitlerinin Geliştirilmesi İçin En Önemli Bulunan Unsurlar	48

Şekil.4.9: Makarnalık Buğday Temininde Güçlüklerin Aşılmasında Türkiye'nin Uygulaması Gereken Politika	48
Şekil.4.10: Makarnalık Buğday Ekim Alanlarının Genişletilmesi Makarna Sanayi İçin Sızce Bir Zorunluluk mudur?	49
Şekil.4.11: Durum Buğdayı Üretiminin Toplam Buğday Üretimindeki Payı Ne Olmalıdır?	49
Şekil.4.12: Makarnalık Buğdayının Temin Edildiği Kanal	50
Şekil.4.13: Makarnalık Buğdayı Stoklama Süresi	50
Şekil. 4.14: Makarnalık Buğdayı İthalat Yaparak Temin Etme Nedeni	51
Şekil.4.15: Makarnalık Buğday İthalatında Gümrük Vergisi Ne Olmalıdır?	51
Şekil.4.16: Makarnalık Buğdayın Devlet Tarafından Desteklenmesinde Sızce En Uygun Politika Hangisidir?	52
Şekil.4.17: Makarna Sanayi İçin Yeni Pazar Araştırması Hangi Kurum Tarafından Yapılmalıdır?	53
Şekil.4.18: Araştırmada Yer Alan Makarna Sanayindeki Firmaların Sahip Olduğu Standart Belgeleri	54
Şekil.4.19: Sızce Kota Ne Olmalıdır?	57
Şekil.4.20: Bisküvi Sanayi İçin Yeni Pazar Araştırması Hangi Kurum Tarafından Yapılmalıdır?	61
Şekil.4.21: Araştırmada Yer Alan Bisküvi Sanayindeki Firmaların Sahip Olduğu Standart Belgeleri	64